

Info Sheet č. 7-8/2008

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

Německo, Rakousko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko (Adam Jareš)

Spolková republika Německo

- **30.8.** Postkomunistická strana Levice (die Linke) se na svém sjezdu ve městě Lollar rozhodla, že umožní v Hesensku vznik menšinové vlády SPD a Zelených a pomůže tak ukončit vládu Rolanda Kocha (CDU). Vznikla by tak poprvé v západoněmecké spolkové zemi vláda, která by se opírala o hlasy doposud na německé politické scéně izolovaných postkomunistů. Strategie Andrey Ypsilanti (SPD), která se chce pomocí hlasů Levice nechat zvolit ministerskou předsedkyní Hesenska, se setkala s ostrou kritikou nejen pravicové CDU a FDP, ale i velké části sociálních demokratů.
- **28.8.** USA plánují v Německu kvůli reorganizaci armády redukovat přítomnost svých vojenských složek, zavřít celkem 15 kasáren a odvelet několik stovek vojáků. V době pádu Berlínské zdi bylo v Evropě přítomno 213.000 amerických vojáků, z toho většina v Německu.
- **28.7.** Křesťansko-demokratická unie (CDU) oznámila, že počet jejích členů poprvé překročil počet členů sociální demokracie. S více než 530.000 členy měla mít CDU k poslednímu červnu 2008 o osm stovek více straníků než SPD.
- **26.7.** Spolkový ministr zahraničních věcí Frank-Walter Steinmeier navštívil Afghánistán. V rozhovorech s prezidentem Hamidem Karsaim bylo jedním z hlavních témat negativní vliv sousedního Pákistánu na zhoršení bezpečnostní situace v Afghánistánu.
- **25.7.** Demokratický kandidát na prezidenta USA Barack Obama přijel na napjatě očekávanou návštěvu Berlína. Setkal se zde s kancléřkou Merkelovou (CDU), spolkovým ministrem zahraničních věcí Steinmeierem (SPD) i berlínským primátorem Wowereitem (SPD). V podvečer pak v centru Berlína v rámci velké show před 200.000 přihlížejícími příznivci pronesl emotivní „předvolební“ politické poselství.

Země Beneluxu (Soňa Perglerová)

Belgie

- 10.07 - Belgie je 22. zemí Evropské unie, jejíž zákonodárci schválili lisabonskou smlouvu. S dokumentem, který reformuje unijní instituce, dnes vyslovili souhlas i poslanci vlámského regionálního parlamentu, který byl posledním ze sedmi zákonodárných sborů v Belgii, které smlouvu musely posoudit. Tím je podle agentury AFP ratifikační proces v této zemi ukončen. Chybí tak souhlas zákonodárců v posledních pěti zemích EU, mezi nimi také v České republice. Obě komory belgického parlamentu schválily tento dokument už na jaře. v březnu a dubnu. Nad tím, zda jej do letních prázdnin stihnou přijmout i všechny regionální parlamenty, ale vysely otazníky, neboť několik vlámských stran požadovalo ještě před hlasováním o smlouvě upravit práva regionálních zastupitelských sborů.
- V Belgii se prohloubila politická krize, když za 13 měsíců od loňských voleb místní předáci nevyřešili spory vlámských a valonských stran. Premiér Yves Leterme nabídl 15. července rezignaci králi Albertu II. Leterme, jehož strana v červnu 2007 zvítězila v parlamentních volbách, sestavil vládu po složitých jednáních s koaličními partnery až letos v březnu. Premiér měl se svými koaličními partnery uzavřít dohodu o řešení sporných bodů ve vztazích mezi Vlámky a Valony. Především se jednalo o reformy institucí, o změny rozdělení pravomocí mezi regiony, o sociálně-ekonomické otázky či o problém kolem jednoho volebního obvodu. Král Albert II. demisi nepřijal a premiéra požádal, aby dál pokračoval v pokusech o realizaci vládního programu. S hledáním kompromisu a oživením dialogu mu nyní mají pomoci ještě další tři vybrané politické osobnosti. Trio François-Xavier de Donnea, Raymond Langendries a Karl-Heinz Lambertz mají králi do konce měsíce referovat o pokroku.

Nizozemsko

- 08.07 - Nizozemská horní parlamentní komora schválila lisabonskou smlouvu o reformách institucí Evropské unie. Druhá komora už ji přijala 5. června. Nizozemsko se tak stalo 21. z 27 členských zemí EU, kde zákonodárci smlouvu odsouhlasili. Další osud smlouvy z Lisabonu je ale na vážkách po jejím červnovém odmítnutí v referendu Irskem. Dokument totiž může podle současných pravidel vstoupit v platnost, pokud s ní vysloví souhlas všechny členské země. Takzvaná První komora nizozemského parlamentu smlouvu podle očekávání schválila výraznou většinou. Pro se vyslovilo 60 zákonodárců z celkového počtu 75.

- 10.07 - Nizozemský městský soud prohlásil, že není kompetentní, aby rozhodoval o civilních žalobách proti Organizaci spojených národů (OSN), které podali lidé, kteří přežili masakr v bosenské Srebrenici v roce 1995. Ve zdůvodnění soud uvedl, že imunita orgánů OSN znamená, že nepodléhá žádnému národnímu soudu. Skupina nazvaná Srebrenické matky usiluje o náhradu škod za to, že nizozemští vojáci jednotek OSN, kteří měli chránit takzvanou bezpečnou zónu vyhlášenou OSN, nezabránili srbským silám v masakru více než 8000 bosenských Muslimů. Masakr ve Srebrenici Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii (ICTY) označil za genocidu. Příslušníci nizozemských modrých přileb, kteří měli od Rady bezpečnosti OSN mandát k ochraně civilních bosenských uprchlíků ve Srebrenici, byli podle dobových svědectví velmi slabě vyzbrojeni, aby mohli odolat nátlaku Srbů, kteří enklávu v červenci 1995 ovládli. Podle žaloby Srebrenických matek, které zastupují asi 6000 lidí, co masakr přežili, a také deset vdov, které v Srebrenici ztratily manžely, jsou OSN a Nizozemsko za masakr spoluodpovědné.

Španělsko, Portugalsko, Itálie, Francie (Sandra Marešová)

Francie

- 4.7. Kolumbijská politička **Ingrid Betancourtová**, kterou ve středu v Kolumbii osvobodili ze zajetí levicových povstalců příslušníci tamějších tajných služeb, byla dnes slavnostně uvítána ve Francii. Betancourtová je také francouzskou občankou a Paříž se intenzivně zasazovala o její propuštění.
- 14.7. Asi 1600 obyvatel provensálského městečka Collobrières na jihu Francie se rozhodlo zavést původní francouzské platidlo. Jde o protest proti neoblíbené společné měně euru, ale i o prostý kalkul - místní věří, že odvážný krok přivede do jejich města proudy turistů.
- 14.7. Tradiční ceremonie u Vítězného oblouku a vojenská přehlídka na Champs-Élysées byly dnes v Paříži hlavním bodem oslav francouzského státního svátku - výročí dobytí Bastily 14. července 1789. Letošním oslavám dodala zvláštního rázu přítomnost desítek státníků, kteří se zde v neděli zúčastnili ustavující schůzky Unie pro Středomoří. Přehlídky se účastnily i jednotky OSN a jejím čestným hostem byl generální tajemník OSN **Pan Ki-mun**. Mezi hosty byl i syrský prezident **Bašár Asad**, jehož přítomnost vzbudila ve Francii vlnu nelibosti.
- 17.7. Evropská komise povolila Francii poskytnout své veřejnoprávní televizní stanici France Télévisions dotaci 150 milionů eur. Francouzský prezident **Nicolas Sarkozy** tak chce ve veřejnoprávní televizi a rádiu zakázat vysílání reklamy. Právě tato dotace má televizi zajistit potřebné finanční prostředky na dosažení kvalitního vysílání bez toho, aby zvýšila výnosy z televizní reklamy.
- 21.7. Francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**, jehož země tento půlrok předsedá Evropské unii, v pondělí v Dublinu ujistil irského premiéra **Briana Cowena**, že má stále zájem o pokračování ratifikace dokumentu a uvedení smlouvy v život. Zároveň však dodal, že respektuje výsledek referenda, ve kterém Irové minulý měsíc odmítli smlouvu o reformě EU.
- 24.8. Francouzský prezident **Nicolas Sarkozy**, jehož země v současnosti předsedá Evropské unii, svolal na 1. září do Bruselu unijní summit k rusko-gruzínskému konfliktu.
- 29.8. Evropská unie na svém pondělním summitu nepřijme sankce proti Rusku. Agentura Reuters to uvedla s odvoláním na nejmenovaného francouzského diplomata, jehož země v současnosti unii předsedá. Na možnost zavedení sankcí kvůli nedávnému konfliktu s Gruzii upozornil ve čtvrtek francouzský ministr zahraničních věcí **Bernard Kouchner**.

Itálie

- 23.7. Senát italského parlamentu v úterý schválil návrh sporného zákona o imunitě čtyř nejvyšších představitelů státu. Nový zákon bude chránit prezidenta, premiéra a šéfy obou komor parlamentu před soudním stíháním po dobu, co budou v úřadu. Dolní komora parlamentu normu schválila již 10. července, se souhlasem senátu byl zákon definitivně přijat. Pro zákon hlasovalo 171 senátorů, proti jich bylo 128 a šest se hlasování zdrželo.
- 26.7. Italská vláda **Silvia Berlusconiho** vyhlásila kvůli sílícímu přílivu nelegálních přistěhovalců v zemi stav nouze. Toto opatření má místním úřadům poskytnout více prostředků ke zvládnutí nárůstu imigrace, která se v letošním roce zdvojnásobila. V sobotním vydání to uvedl římský deník La Repubblica, podle něhož chce italský ministr vnitra **Roberto Maroni** nechat vybudovat ve všech částech země nové sběrné tábory.

- 31.7. Obě komory italského parlamentu již schválily Lisabonskou smlouvu. Týden poté, co tak učinila horní komora italského parlamentu, schválila italská Poslanecká sněmovna novou smlouvu o Evropské unii. *"Tato smlouva neřeší problémy EU, ale umožní Evropské unii se rychleji rozhodovat. Výzva (k činnosti) začne dnem, kdy Lisabonská smlouva vstoupí v platnost,"* prohlásil o dokumentu italský ministr zahraničí **Franco Frattini**.

Španělsko

- 2.8. Španělsko v sobotu čekají demonstrace, místní obyvatelé budou protestovat proti propuštění teroristy **José Ignacia de Juan Chao**, člena separatistické organizace ETA, který má na svědomí dvacet pět životů. Ten byl po jednadvaceti letech v Madridu v sobotu propuštěn z vězení.

Austrálie, Nový Zéland, Velká Británie, Irsko (Sandra Marešová)

Irsko

- 26.8. Irský ministr pro evropské záležitosti **Dick Roche** prohlásil, že země možná uspořádá druhé referendum o unijní Lisabonské smlouvě. Tento reformní materiál už Irové jednou v lidovém hlasování odmítli.

Velká Británie

- 4.7. První britský muslimský ministr útočí na rostoucí kulturní nevraživost vůči následovníkům proroka Mohammeda. Prý se ve Velké Británii cítí jako „Žid Evropy“. **Gordon Brown** jmenoval **Šahída Málíka** minulé léto do křesla ministra pro mezinárodní rozvoj.
- 10.7. Britské ministerstvo obrany vyplatí skupině Iráčanů, kteří byli v roce 2003 v jižním Iráku bití a mučeni, 2,83 milionu liber (přes 83 milionů korun) jako odškodnění. Na částku ministerstvo přistoupilo v rámci dohody se skupinou devíti Iráčanů, včetně otce Iráčana, který zahynul v britském zajetí v Basře. Jedná se o první odškodnění v takové výši, které Británie zadržovaným v Iráku vyplatí.
- 25.7. Britská vládní Labouristická strana prohrála čtvrtěční doplňovací volby ve východním Glasgowu, který byl v minulosti její baštou. Podle agentury Reuters je to vážný neúspěch pro ministerského předsedu **Gordona Browna**.

Austrálie

- 12.7. Papež vyrazil do Austrálie. Hovořit o ekologii i změnách klimatu. Na své nejdelší zahraniční cestě letí **Benedikt XVI.** posvětit Světové dny mládeže. Chce se také omluvit za sexuální zneužívání ze strany australských kněží. Papež Benedikt XVI. odcestoval v sobotu ráno z Říma do Sydney, kde se za několik dní zúčastní zahájení a oslav Světového dne mládeže. Na nejmenším kontinentu se zdrží 9 dní.

Země V4 (Vladimír Naxera)

Polsko

- 20. 8. 2008 – Condoleezza Riceová a Radoslaw Sikorski ve Varšavě podepsali smlouvu o umístění amerických obranných raket na polském území.
- Katolická církev v Polsku, která má v zemi velký vliv, vyzvala obyvatele k srpnové abstinenci.

Slovensko

- 24. 8. 2008 – Obchodníci a živnostníci museli začít uvádět ceny v korunách i eurech.
- 21. 8. 2008 – Robert Fico se shodl s Mirkem Topolánkem na podpoře rychlého vstupu Chorvatska do EU.
- 17. 8. 2008 – Robert Fico pohrozil energetickým podnikům vyvlastněním, pokud budou prosazovat neúměrné zvyšování cen energií.
- 7. 8. 2008 – Slovenský Ústav paměti národa zveřejnil jména agentů bývalé komunistické Státní bezpečnosti, kteří měli na starosti sledování Alexandra Dubčeka .
- 3. 7. 2008 – Předseda vládní SNS Ján Slota prohlásil, že studentka maďarské národnosti Hedviga Malinová nebyla nikým napadena, ale že aféru zorganizovala maďarská tajná služba. Malinovou měli v roce 2006 napadnout dva muži za to, že mluvila maďarsky.

Maďarsko

- ČEZ založil s maďarskou ropnou a plynárenskou skupinou MOL společný podnik pro výstavbu plynových elektráren ve střední Evropě.
- V Maďarsku vznikla tajná organizace, která chce v zemi pronásledovat pravicové extrémisty. Organizace s názvem Svaz maďarských lovců nacistů chce používat vůči nacistům tvrdé prostředky.
- Všech 27 zemí EU se shodlo, že Budapešť se stane sídelním městem Evropského institutu pro inovace a technologie.

Pobaltské země (Michal Trojan)

- **2.7.2008:** Dva týdny poté, co Litva zakázala používání někdejších sovětských symbolů, se litevské servery staly terčem útoků počítačových hackerů. Ty nápadně připomínaly incident, k němuž došlo v Estonsku loni. Útok měl podobu nevyžádaného vyvěšení symbolů komunistického Sovětského svazu a antilitevských sloganů na soukromé a státní webové stránky.
- **17.7.2008:** Estonská vláda podala návrh zákona, jenž by umožnil estonským občanům volit nejen prostřednictvím internetu, ale také pomocí SMS zpráv. Pokud bude návrh schválen, mohli by Estonci odevzdávat své hlasy přes mobilní telefony již příští rok ve volbách do Evropského parlamentu. Takzvaný e-voting Estonsko vyzkoušelo jako první země na celostátní úrovni při loňských parlamentních volbách. Tuto možnost využily asi tři procenta oprávněných voličů.
- **13.8.2008:** Litva, Lotyšsko a Estonsko odmítly návrh mírového plánu, který byl Rusku a Gruzii předložen francouzským prezidentem Nicolasem Sarkozym. Tento plán předpokládal mimo jiné i stažení ruských i gruzínských sil na původní pozice před vypuknutím bojů. Litevský prezident Valdas Adamkus uvedl jako hlavní důvod odmítnutí tohoto plánu fakt, že v dokumentech předložených Moskvě i Tbilisi chybí jedna základní věc, a to respektování územní celistvosti Gruzie.
- **20.8.2008:** Pobaltské státy se připojily s peacekeepingové misi, jež bude pod hlavičkou NATO vyslána do Gruzie, aby zde monitorovala konflikt.
- **20.8.2008:** Litevské ministerstvo zahraničních věcí označilo informace o údajném vyzbrojení ruské baltské flotily jadernými zbraněmi za velmi znepokojující a iracionální. Ruská baltská flotila nebyla vyzbrojena jadernými zbraněmi od konce studené války.
- **27.8.2008:** Litevský ministr zahraničních věcí Vaitiekunas kritizoval rozhodnutí ruské Dumy podpořit nezávislost Jižní Osetie a Abcházie. Podle Vaitiekunase se jedná o porušení územní celistvosti Gruzie, což by mohlo vést k destabilizaci celého regionu.

Rusko a blízké zahraničí¹ (kromě pobaltských zemí) (Vladimír Naxera)

Rusko

- 29. 8. 2008 – Český ministr zahraničí Karel Schwarzenberg připustil bojkot zimní olympiády v Soči v roce 2014. Tímto postojem by podle jeho slov mohlo dojít k pohnutí ve vztazích s Ruskem.
- 28. 8. 2008 – Ruský premiér Vladimír Putin prohlásil, že konflikt na Kavkaze mohly záměrně vyprovokovat některé síly ve Spojených státech. Putin také pohrozil USA ekonomickými sankcemi.
- 28. 8. 2008 – Rusko otestovalo modernizovanou raketu Topol M schopnou proniknout protiraketovým štítem.
- 26. 8. 2008 – Rusko uznalo nezávislost gruzínských separatistických republik Jižní Osetie a Abcházie.
- 22. 8. 2008 – Do tohoto data měly podle mírové dohody ruské jednotky opustit okupovaná gruzínská území, ruská armáda se ale stáhla pouze částečně. Rusko ovšem oznámilo úplné stažení.
- 21. 8. 2008 – Moskva oficiálně přerušila vojenskou spolupráci s NATO.

¹ Letnímu konfliktu na Kavkaze se IS věnuje pouze v hrubých bodech, pro podrobnější analýzu viz např. BBCNews atd.

ZÁHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- Ropa kvůli Rusku překročila 120 dolarů za barel.
- 17. 8. 2008 – List The Times uvedl, že Rusko zvažuje vyzbrojit lodě baltské flity jadernými zbraněmi.
- 16. 8. 2008 – Ruský prezident Dmitrij Medvěděv podepsal dohodu o příměří v Gruzii.
- Organizace Human Rights Watch oznámila, že má důkazy, že Rusko v Gruzii použilo kazetové bomby.
- 15. 8. 2008 – Bývalý sovětský vůdce Michail Gorbačov uvedl v programu americké televize CNN, že konflikt v Jižní Osetii vyprovokovala Gruzie.
- 12. 8. 2008 – Dmitrij Medveděv a francouzský prezident Nicolas Sarkozy dohodli na podmínkách ukončení bojů v Gruzii. Klíčovým bodem mírového návrhu je to, aby obě strany stáhly své vojáky na původní pozice. Gruzie tento plán přijala.
- 11. 8. 2008 – Ruské jednotky pronikly hlouběji do území Gruzie i mimo separatistické oblasti Jižní Osetie a Abcházie. Rusové obsadili město Gori 60 km od hlavního města Tbilisi.
- 8. 8. 2008 – Ruské jednotky se zapojily do bojů v Jižní Osetii.
- 3. 8. 2008 – Zemřel Alexandr Solženicyn.
- 23. 7. 2008 – Hugo Chávez nabídl Rusku možnost vybudovat vojenskou základnu ve Venezuele.
- 22. 7. 2008 – Rusko a Čína podepsaly dohodu, která by měla ukončit 40 let trvající teritoriální spory podél společné hranice.
- 12. 7. 2008 – Rusko a Čína v Radě bezpečnosti OSN vetovaly návrh potrestat Zimbabwe za násilnosti a manipulace během prezidentských voleb.
- 11. 7. 2008 – Rusko prudce snížilo dodávky ropy ropovodem Družba do České republiky, věc vysvětlovalo technickými potížemi. K obnovení dodávek došlo 21. 7.

Gruzie

- 31. 8. 2008 – Alexandr Vondra podpořil členství Gruzie v NATO. 26. 8. vstup podpořil i Bohuslav Sobotka.
- 29. 8. 2008 – Gruzie přerušila diplomatické styky s Ruskem.
- 15. 8. 2008 – Gruzie podepsala dohodu o příměří.
- 12. 8. 2008 – Gruzie přijala mírový plán dojednaný Francií a Ruskem.
- 9. 8. 2008 – Gruzie vyhlásila válečný stav.
- 8. 8. 2008 – Začaly boje v Jižní Osetii.
- 11. 7. 2008 – Gruzie odvolala svého velvyslance v Moskvě. Moskva předtím přiznala, že ruské stíhačky proletěly gruzínským vzdušným prostorem.

Další země

- 18. 8. 2008 – Lidé kolem prezidenta Viktora Juščenka nařkli premiérku Juliji Tymošenkovou z napomáhání ruským zájmům ve snaze získat prezidentské křeslo. Nařčení je pokračováním série rozporů mezi oběma vůdčími protagonisty tzv. oranžové revoluce z roku 2004.
- 17. 8. 2008 – Ukrajina nabídla Západu svůj systém protiraketové obrany.
- 4. 7. 2008 – V běloruském Minsku explodovala bomba, která zranila 50 lidí.

NATO, radarová základna (Arnošt Lindenberg)

- **Condoleezza Riceová s Karlem Schwarzenbergem podepsali klíčovou smlouvu o vybudování amerického radaru v Brdech (8.7.)**
- **Mezi Českou republikou a Spojenými státy byla uzavřena rámcová dohoda o vědecké a průmyslové spolupráci mezi oběma zeměmi (8.7.)** - Pro Česko znamená smlouva především to, že se dostane ke špičkovým technologiím a poznatkům, které jsou v amerických laboratořích, do české vědy by měly díky spolupráci plynout také peníze
- **Dmitrij Medveděv se sešel s Georgem Bushem (7.7.) na začátku třídenního summitu skupiny G8, který se konal v Japonsku** – *"Ruský prezident vyjádřil vážné znepokojení nad informacemi tisku o jednání Spojených států a Litvy o možném umístění základny s protiraketovými střelami (v této baltské zemi)," sdělil agentuře AFP Medveděvův diplomatický poradce Sergej Prichod'ko. "Pro Rusko je to zcela nepřijatelné," dodal.*
- **Američtí a izraelští politici se shodli na rozšíření amerického protiraketového deštníku** - Spojené státy se nechystají rozšířit protiraketovou obranu jen o radar v České

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

republice. Seznam zemí, které tvoří americký "deštník", by se brzy mohl rozrůst o dalšího spojence - Izrael. Po jednání s ministrem obrany USA Robertem Gatesem to řekl jeho protějšek Ehud Barak.

- **Šéf Pentagonu se „vysmál“ ruským hrozbám Polsku** - "Rusko nehodlá na nikoho vyslat jaderné rakety. Poláci to vědí. My to víme... Byla to hlasitá slova a pravděpodobně skutečně planá slova," řekl bývalý ředitel Ústřední zpravodajské služby (CIA) a odborník na Rusko Gates po vyhrožování Moskvě, že je připravena i k jadernému úderu na Polsko, protože souhlasilo s umístěním součásti amerického protiraketového systému na svém území.
- **Nepřesná citace zmrazila vztahy mezi Ruskem a NATO** - "Jsme připraveni přijmout jakékoliv rozhodnutí, až po úplné přerušení vztahů," pohrozil prý Medveděv. Ve skutečnosti se však ukázalo, že šlo pouze o nepřesný agenturní překlad a po dvou hodinách se vše vysvětlilo.

USA, Kanada (Tomáš Švarc)**Kanada**

- Kanada stojí o prohlubování zahraničních vztahů s Evropskou unií, která je po USA největším obchodním partnerem země javorového listu. V současné době EU i Kanada spolupracují v řadě oblastí, přičemž zájem o plné využití všech možností spolupráce je strany Kanady velice vysoký.
- **21. 8.** - Kanada si připomněla 40. výročí srpnové invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa v srpnu 1968. Přípomínky se zúčastnil například spisovatel Josef Škvorecký, či Josef Čermák, bývalý předseda Českého a slovenského sdružení v Kanadě.
- **27. 8.** - kanadský ministr zahraničních věcí David Emerson odsoudil nepřiměřené použití ruské vojenské síly v Gruzii. V oficiálním prohlášení se uvádí, že „ruské uznání nezávislosti Jižní Osetie a Abcházie porušuje územní celistvost a suverenitu Gruzie a je v rozporu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN, kterou Rusko podpořilo.

USA

- **13. 7.** - do boje o Bílý dům vstupují Zelení. Jejich kandidátka Cynthia McKinneyová má sice mizivé šance uspět, avšak právě zelení v prezidentských volbách v roce 2000 byli zřejmě tím, kdo ubral klíčové hlasy Alu Gorovi.
- **28. 7.** - podle průzkumu Gallupova ústavu vede demokratický kandidát Barack Obama nad svým protikandidátem Johnem McCainem o rekordních devět procent. Výrazně mu prý pomohla návštěva Evropy.
- **14. 8.** - šéfa Demokratické strany ve státě Arkansas Billa Gwatneye smrtelně postřelil padesátiletý útočník.
- **20. 8.** - Obamovi utíkají voliči. Výsledek chce změnit nízkými daněmi. Republikánský kandidát John McCain vede nad svým demokratickým rivalem Barackem Obamou o pět procent. Ten teď ve své kampani sází na nová témata. Ve hře o Bílý dům není nic rozhodnuto.
- **23. 8.** - Demokratický uchazeč o úřad amerického prezidenta Barack Obama si vybral senátora Josepha Bidena jako kandidáta na funkci viceprezidenta.

Latinská Amerika (Arnošt Lindenberg)

- **Za osvobození Ingrid Betancourtové měla Bogota a Washington zaplatit partyzánům 20 milionů dolarů** - Jak uvedla švýcarská stanice Radio Suisse Romande (RSR), Betancourtová byla s dalšími rukojmími vykoupena za velkou cenu a až poté byla zinscenována celá operace. Radio se odvolává na zdroj důvěryhodný a blízký událostem.
- **Chávez si pojišťuje svou "revoluci"** - Venezuelský prezident Hugo Chávez pokračuje ve svém plánu seznamovat děti ve školách se zásadami socialismu a jeho průkopníky
- **Venezuelský prezident Hugo Chávez (22.7.) odstartoval svoje evropské turné dvoudenní návštěvou Moskvy, která má být zaměřená na nákup zbraní a utužování vztahů s Kremlem** - V posledních letech už Moskva a Karakas podepsaly obchodní dohody o nákupu zbraní za 2,5 miliardy eur. Dále venezuelský prezident Hugo Chávez nabídl Rusku možnost vybudovat základny jeho ozbrojených sil ve Venezuele.

- **V Bolívii se konalo referendum, v němž voliči rozhodovali o případném setrvání prezidenta Eva Moralese, jeho viceprezidenta a osmi guvernérů ve funkcích** - Bolívijsci se v referendu vyslovili pro setrvání Eva Moralese v prezidentském křesle – šlo o to, zda souhlasí s tím, aby pokračoval proces změn, s nimiž přišel Morales s viceprezidentem Álvarem Garcíou Linerou
- **Kolumbijská policie zabavila 11 milionů padělaných eur (28.8.)** – Jde o největší množství padělaných evropských bankovek zadržенých mimo unii.

Indie, Čína, JV Asie, Indonésie (David Zrostlík)

Čína

- 5.7. Čína zavřela před olympiádou další továrny. Přístavní město Tchien-t'in ležící východně od Pekingu nařídilo uzavření 40 závodů, aby znečištění ovzduší nezastínilo srpnové olympijské hry.
- 12.7. Čína a Rusko v Radě bezpečnosti OSN vetovaly návrh potrestat Zimbabwe za násilnosti a manipulace během prezidentských voleb, které bojkotovala opozice. Návrh na uvalení sankcí byl tím zamítnut.
- 23.7. Čína dokončila evakuaci města Kao-jiang, posledního, které má zatopit ohromná přehradní nádrž Tři soutěsky. Nádrž tak může být postupně napuštěna do konečné výše 175 metrů.
- 31.7. Peking se ohradil proti střední rezoluci americké Sněmovny reprezentantů vyzývající Čínu k dodržování lidských práv a k zastavení podpory režimům v Barmě a Súdánu. Kritizoval i amerického prezidenta za setkání s čínskými disidenty.
- 31.7. Čínské úřady odblokovaly internetové stránky BBC, uvedla britská stanice. Peking byl v minulých dnech kritizován za cenzuru internetu v souvislosti s olympiádou a přílivem zahraničních novinářů do země. Organizátoři olympiády v Pekingu a Mezinárodní olympijský výbor (MOV) se nakonec přeci jen dohodli na tom, že omezení přístupu k internetu bude pro novináře v dějišti her zrušeno. Oznámila to viceprezidentka MOV **Gunilla Lindbergová**.
- 5.8. Čína se stala významnou politickou a ekonomickou silou, ale měla by otevřít dveře křesťanství, prohlásil v Oies papež **Benedikt XVI.** Podle agentury ANSA dal také najevo, že stojí o obnovení diplomatických vztahů s Pekingem.
- 7.8. Americký prezident **George Bush** zkritizoval Čínu za stav lidských práv. Vyzval čínský komunistický režim, aby Číňanům zajistil více politických a náboženských svobod.
- 8.8. Mezinárodní organizace Reportéři bez hranic (RSF) v Pekingu asi na deset minut přerušila vysílání místní rozhlasové stanice. Ve vlastním pirátském vstupu vyzvala Čínu k propuštění politických vězňů a protestovala proti čínské cenzuře médií.
- 11.8. Tibetský duchovní vůdce **dalajlama** zahájil dvanáctidenní návštěvu Francie. Cesta měla především náboženský rozměr, ten politický ale vzhledem k podrážděným reakcím Číny neztratila, a to i přesto, že se **dalajlama** nesetkal s prezidentem **Sarkozym** (v rámci své návštěvy Francie se však sešel s představitelkou francouzských opozičních socialistů **Ségolene Royalovou**). **Dalajlama** prohlásil, že mezinárodní společenství by mělo vést Čínu na cestu demokracie a nemělo by ji nikterak izolovat. Obvinil Čínu z pronásledování a mučení obyvatel Tibetu i v době, kdy probíhají olympijské hry. Současně vyzval demonstranty, aby v Pekingu nenarušovali průběh her.
- 22.8. Tibetský **dalajlama** se sešel s francouzským ministrem zahraničí **Bernardem Kouchnerem** a manželkou prezidenta **Carlou Bruniovou-Sarkozyovou**. V jejich přítomnosti inauguroval nový buddhistický chrám ve městě Roqueronde.

Nepál

- 22.7. Nepálští maoisté se rozhodli na protest proti porážce svého kandidáta na prezidenta **Prasáda Singha** nevytvořit vládu a vstoupit do opozice.
- 14.8. Nepálští maoisté, kteří jsou nejsilnější stranou v této himálajské zemi, uzavřeli koaliční dohodu s umírněnější Komunistickou stranou Nepálu (jednotnou marxistickou a leninskou). To jim zajistí, že jejich kandidát bude v pátek zvolen premiérem.
- **15.8. Nepálské ústavodárné shromáždění zvolilo do čela vlády předáka maoistů Pušpu Kamála Dahala zvaného Pračánda. Získal 464 z 577 hlasů.**

Japonsko

ZAHRANIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 5.7. Několik tisíc lidí v japonském Sapporu demonstrovalo proti chudobě a válkám ve světě. Organizátoři akce chtěli dva dny před zdejším summitem G8 vyzvat předáky nejrozvinutějších zemí světa, aby řešení těchto problémů věnovali více pozornosti.
- 6.7. Americký prezident **George Bush** přicestoval do Japonska na summit G8, který v luxusním letovisku na březích jezera Tója na ostrově Hokkaidó začne v pondělí. Hned po příletu jednal s japonským premiérem **Jasuem Fukudou**.
- 6.7. Ruský prezident **Dmitrij Medveděv** na summitu G8 v Japonsku mimo jiné jednal s americkým protějškem **Busem** o možnosti ruských kontrol v Česku a v Polsku, kde by měl vzniknout americký protiraketový štít.
- 7.7. Třídenní summit osmi nejvyspělejších zemí světa (G8) začal v Japonsku setkáním nejvyšších představitelů těchto států s lídry vybraných afrických zemí. Vrcholná schůzka má být tentokrát zaměřena mimo jiné na rozvojovou pomoc černému kontinentu.
- 9.7. Účastníci schůzky nejbohatších zemí skupiny G8 a rozvíjejících se ekonomik v Japonsku rozmělnili rýsující se závazky na budoucí snížení emisí škodlivých plynů. Šestnáct států přidružených k summitu vypustilo ze závěrečného dokumentu jakékoli konkrétní termíny.
- 1.8. Japonský premiér **Jasuo Fukuda** oznámil výměnu dvou ekonomických ministrů v kvůli hospodářským potížím. Novým ministrem financí se stane **Bunmei Ibuki**, do křesla státního ministra pro rozpočtovou a finanční politiku se po dvou letech vrací **Kaoru Josano**.
- 6.8. Starosta Hirošimy Tadatoši Akiba vyzval USA, aby podpořily zákaz jaderných zbraní. Učinil tak u příležitosti 63. výročí svržení atomové bomby na toto japonské město na sklonku 2. světové války.

Pákistán

- 5.8. Mluvčí pákistánské odnože afghánského hnutí Tálibán **Maulví Umar** vyzval Islámábád, aby zastavil vojenské operace proti radikálům v oblasti údolí Svát. V opačném případě rozpoutá Tálibán v Pákistánu vlnu sebevražedných atentátů.
- 6.8. Pákistánská armáda zabila v údolí Svát na severozápadě země vysokého představitele místní odnože afghánského radikálního hnutí Tálibán **Alího Bachta**. V bojích padlo ještě jedenáct dalších radikálů.
- 7.8. Pákistánská vládní koalice oznámila rozhodnutí odvolat prezidenta **Parvíze Mušarafa**. Avizovaný krok kabinetu oznámil premiér **Asíf Alí Zardarí**.
- 12.8. Pákistánské úřady oznámily, že při nedávných střetech vládních sil s povstalci v oblasti při afghánské hranici byl zabit jeden z vůdců sítě Al-Kajda **Abú Sajjíd al-Masrí**.
- 18.8. Pákistánský prezident **Parvív Mušaraf** se rozhodl rezignovat na funkci prezidenta. Oznámil to v televizním vystoupení, v němž obhajoval svou politiku.
- 18.8. Pákistánské národní shromáždění přijalo rezignaci prezidenta **Parvíze Mušarafa**. **Mušaraf** byl u moci od převratu v roce 1999. Odstoupil na nátlak vládní koalice, která mu vyhrožovala odvoláním a soudem.
- 22.8. Prezidentské volby v Pákistánu se budou konat 6. září. O nástupci v pondělí odstoupivšího prezidenta **Mušarafa** rozhodnou poslanci čtyř provinčních shromáždění společně s federálním parlamentem.
- 23.8. Předseda vládní Pákistánské lidové strany (PPP) **Ásif Alí Zardarí** se bude ucházet o úřad pákistánského prezidenta.
- 25.8. Pákistánská muslimská liga expremiéra **Naváze Šarífa** končí spolupráci s hlavní vládní stranou **Asífa Zardarího**. V Islámábádu to oznámil **Šaríf**. Kandidát na prezidenta **Zardarí** má přesto dostatečnou podporu napříč spektrem.

Indie

- 22.7. Indická vláda premiéra **Manmóhana Singha** získala důvěru parlamentu. O vyslovení nedůvěry kabinetu usilovala levice a opoziční lidová strana (BJP) s cílem vyvolat předčasné volby kvůli spolupráci s USA v oblasti jaderné energetiky.
- 6.8. Na Indii a Čínu připadá téměř třetina dětských úmrtí na světě. V těchto dvou zemích v roce 2006 zemřelo 2,5 miliónu dětí, z toho 2,1 miliónu v Indii. Upozorňuje na to zpráva Dětského fondu OSN (UNICEF).

ZAHRA NIČNÍ KOMISE PLZEŇSKÉHO KRAJE PŘI PKVV ČSSD

- 12.8. Nejméně sedm lidí zabili v indickém svazovém státu Džammú a Kašmír policisté, kteří střelbou do davu rozháněli muslimské demonstrace. Dalšíh 60 osob bylo při střetech mezi pořádkovými silami a demonstranty zraněno.
- 18.8. Desítky tisíc muslimů demonstrovaly před úřadem OSN v indickém Kašmíru proti indické vládě. Protestující se domáhali nezávislosti na Indii a apelovali na OSN, aby zasáhla v jejich prospěch.
- 23.8. Nejméně 62 obětí si vyžádala epidemie malárie, která vypukla v řadě oblastí Indie po monzunových deštích. Mezi obětmi je i 16 dětí. Ve státu Uttarpradéš se malárií nakazilo na 1800 obyvatel ve 131 vesnicích. Podobná situace je i ve státu Madhja pradéš.

Thajsko

- 15.7. Asi 40 thajských vojáků proniklo na území Kambodže poblíž známého chrámu Preah Vihear, který vyvolává spory mezi oběma státy. Uvedla to správa chrámu. Thajská armáda ale popřela, že by její vojáci vstoupili na kambodžské území.
- 28.7. Thajský soud jedná o vydání pašeráka zbraní **Viktora Bouta** (41) do USA. Rodák z tádžického Dušanbe by zatčen v březnu. **Je považován za jednoho z největších pašeráků zbraní na světě.** Dodával je povstalcům v Angole, Kolumbii a v Sierra Leone i afghánskému Tálibánu.
- 28.7. Kambodža a Thajsko se dohodly, že stáhnou několik set vojáků ze sporného pohraničního území poblíž hinduistického chrámu Preah Vihear. Obě strany nicméně oznámily, že dlouholetý územní spor se vyřešit nepodařilo.
- 29.8. Thajský premiér **Suntcharavendž** nevyloučil vyhlášení výjimečného stavu s cílem potlačit demonstranty požadující odstoupení jeho vlády. Armáda však jeho snahu nepodpořila a dala najevo, že pokud problémy premiér nezvládá politicky, měl by odstoupit.

Severní Korea

- 4.7 Severní Korea pohrozila vypovězením šestistranných rozhovorů o ukončení jejího jaderného programu. Obvinila partnery z průtahů dodávek energetické pomoci a plnění politických slibů.
- 10.7. V Pekingu začalo další kolo šestistranných rozhovorů o severokorejském jaderném programu. Podle jihokorejského vyjednáváče **Kim Suka** bude stanovena agenda nynějšího kola rozhovorů.
- 13.7. Severní Korea odmítla nabídku jihokorejského prezidenta na obnovení přímých rozhovorů, které byly přerušeny v únoru. Jihokorejci nabídku prezidenta kritizovali, neboť krátce předtím zabil severokorejský voják jihokorejskou turistku a KLDK odmítla, aby se na vyšetřování podílel Soul.
- 6.8. Severní Korea musí ještě hodně udělat, než ji Spojené státy vymažou ze svého seznamu zemí podporujících terorismus, řekl americký prezident **George Bush** na tiskové konferenci v Soulu.
- 26.8. Severní Korea pozastavila rozebírání svých jaderných zařízení a zvaží jejich obnovení. Pchjongjang se rozhodl k tomuto kroku, protože USA údajně porušily své závazky vyplývající ze šestistranné dohody o severokorejském jaderném odzbrojení.

Jižní Korea

- 11.7. Jižní Korea obnoví přímé rozhovory se severním sousedem KLDK. Prezident **Li Mjung-bak** v Soulu oznámil, že vláda je připravena obnovit rozhovory o potravinové pomoci Pchjongjangu.
- 14.7. Jižní Korea oznámila, že stáhne svého velvyslance z Japonska kvůli obnoveným teritoriálním sporům ohledně ostrovů Dokdo, které Japonci nazývají Takešima.
- 20.7. Kontroverzní korejský sektářský vůdce, zakladatel a hlava celosvětově rozšířené Církve sjednocení **reverend Moon** byl v sobotu zraněn při leteckém neštěstí v Jižní Koreji. Vrtulník se 16 lidmi na palubě byl nucen nouzově přistát v hornaté oblasti na severu země.
- 1.8. Jihokorejské ministerstvo zdravotnictví zakázalo **Hwang U-Sokovi** obnovit projekt klonování lidských kmenových buněk. Vědec není důvěryhodný, protože v roce 2005 lživě tvrdil, že při klonování uspěl. Naklonoval však jako první člověk psa.

Filipíny

- 25.7. Filipínské vládě se nepodařilo uzavřít s povstalci z Fronty islámského osvobození Morů (MILF) smlouvu o rozšíření autonomní oblasti pro muslimské obyvatelstvo na ostrově Mindanao a získání rozsáhlejších pravomocí muslimské komunity.
- 6.8. Osmnáct lidí již podlehl epidemii cholery, která propukla ve dvou horských obcích poblíž města Palimbang na jihu Filipín. Nejméně 50 dalších lidí je nakaženo. Podle starosty obcí se obětí nemoci staly většinou děti.
- 18.8. Nejméně 26 obětí si vyžádaly čerstvé útoky filipínských ozbrojenců Fronty islámského osvobození Morů na ostrově Mindanao. Povstalci zapálili několik vesnic a vyhnali stovky lidí ze svých domovů.

Ostatní země

- 20.7. Barmská disidentka a laureátka Nobelovy ceny za mír **Do Aun Schan Su Ťij** by mohla být za šest měsíců propuštěna z domácího vězení. Podle agentury AP to naznačil barmský ministr zahraničí na schůzce Sdružení zemí jihovýchodní Asie (ASEAN).
- 21.7. Barma bude v příštích třech letech potřebovat humanitární pomoc ve výši nejméně jedné miliardy dolarů, aby zajistila základní životní podmínky pro více než dva milióny obětí květnového cyklonu Nargis. Uvádí to zpráva OSN.
- 7.7. Vietnamská policie zadržela dva muže, kteří se právě chystali sklidit svou první úrodu konopí vypěstovanou na hřbitově v hlavním městě Hanoji. **Vietnam má jedny z nejtvrděších protidrogových zákonů na světě.**
- 5.7. V Mongolsku skončil čtyřdenní výjimečný stav, který vyhlásil prezident **Nambaryn Enchbajar** poté, co při povolebních násilnostech při střetech s policií v úterý zemřelo pět lidí a přes 300 demonstrantů bylo zraněno.
- 4.7. Po více než půlstoletí začaly mezi Tchaj-wanem a pevninskou Čínou létat pravidelné letecké spoje. Historicky první letadlo odstartovalo brzy ráno místního času z jihočínského Kuang-čou, první linka z Tchaj-wanu zamíří do Šanghaje.
- 16.7. Malajsijská policie zatkla vůdce tamní opozice **Anwara Ibrahima**. Důvod zadržení nesdělila, podle tiskových agentur má patrně souvislost s obviněním **Ibrahima** z nedovoleného sexuálního styku, z něhož ho nařkl jeho spolupracovník.
- 21.7. Srílanské separatistické hnutí Tygři osvobození tamilského Ílamu (LTTE) vyhlásilo jednostranné zastavení bojů s vládními jednotkami.
- 14.8. Boje armády s támilskými separatisty vyhnaly v uplynulých dvou a půl měsících z domovů na severu Srí Lanky až 75 000 lidí. Uvedla to Organizace spojených národů.
- **29.7. Panovník malého tichomořského království Tonga se rozhodl vzdát části svých pravomocí ve prospěch parlamentu, což bude znamenat konec jedné z mála posledních téměř absolutistických monarchií na světě.**